

Adm. visitation af støtte til flersprogede børn/elever i dagtilbud og skole via SMTTEmodellen

EKSEMPEL DAGTILBUD

(Til visitationsperiode 1, 2 og 3)

<p>Sammenhæng En beskrivelse af barnets/elevens baggrund og situation (historie, familieforhold m.m.) og sproglige forudsætninger.</p> <p>Sprogudviklingen vurderes ud fra barnets/elevens hverdagsprog i dagtilbud/skole, eventuelle sprogvurderinger/screeninger (disse er øjebliksbilleder) og de fire DSA basis kompetenceområder:</p> <p>Lytte, tale, læse og skrive.</p>	<p>Kort barnet/eleven: Albiona er 3 år, født i Syrien og kommet hertil sammen med sin mor, far og to søskende. Albiona har været hjemme hos sine forældre indtil 3 års alderen, hvor hun startede i samme børnehave som hendes storebror Kaizar. Det er primært far, vi har kontakt til, men begge forældre henter og bringer børnene i børnehaven. Far taler en smule engelsk med personalet, men ikke flydende. Mor benytter sig stadig primært af kropssprog og fagter, når hun fx skal have hjælp til at finde noget m.m. Begge forældre taler overvejende arabisk med børnene, dog af og til dansk/engelsk.</p> <p>Samtale (hvordan indgår barnet/ eleven i en samtale): Albiona er en stille og forsigtig pige, der er meget sparsom/usikker i at benytte sig af verbal kommunikation over for de andre børn på stuen. Hun er meget observerende. Albiona kan godt tale arabisk med sine forældre og søskende. Det er vores opfattelse, at det tales tilnærmelsesvis flydende. Albiona taler en lille smule dansk, ofte kun få gloser. Det er vores opfattelse, at hun forstår meget dansk, men finder det svært at tale. Endvidere har Albiona en tilbageholdende og genert tilgang til andre børn og voksne i hverdagen. Familien har selv givet udtryk for, at de har begrænset dansk netværk. Det er nødvendigt at anvende tolk i forældresamarbejdet.</p> <p>Strategi (hvilke strategier benytter barnet/eleven): Albiona er meget tilbageholdende, når det gælder fri samtale omkring eks. billeder. Hun lader de voksne styre samtalen og udviser ikke meget initiativ. Hun kan godt forstå, hvad billederne viser og peger på opfordring ofte på de rigtige, men fortæller ikke, hvad der sker på billederne. Hun vil gerne gentage ordene og øver sig på ordlyden. Albiona er begyndt at kunne huske flere ord og benævner flere farver. Det samme gælder enkelte frugter og andre genstande. Vi har observeret, at hun ved tilegnelse af et nyt ord, har benyttet det senere i fx lege eller spisesituationer.</p> <p>Tale (hvor befinder barnet/eleven sig i intersprogsudviklingen/mellemsproget): Albiona vil gerne kommunikere og kan med hjælp af sit kropssprog og få gloser, få sit budskab igennem. Der veksles mellem enkelte danske og arabiske ord.</p>
---	--

Adm. visitation af støtte til flersprogede børn/elever i dagtilbud og skole via SMTTEmodellen

EKSEMPEL DAGTILBUD

(Til visitationsperiode 1, 2 og 3)

	<p>Lytning (hvordan er barnets/elevens lytteforståelse af dansk): Kwazar er nysgerrig og har mod på sproglæring. Hun prøver sig frem og kan udføre opgaven rigtigt i nogle situationer, dog gætter hun sig også frem ved enkelte opgaver. Overordnet forstår hun, hvad opgaven går ud på, men bliver fraværende, når hendes sprogforståelse er mangelfuld. Hun gentager oftest de ord, hun ikke helt forstår. Albiona har fortsat en meget begrænset sætningsopbygning. Det vurderes, at Albiona føler sig udfordret af sprogforståelsen.</p> <p>Afkodning, - skrible, bogstavkendskab/-interesse, stavning og senere tekstproduktion (barnets/elevens skriftsprogs potentiale og kompetence): Albiona viser endnu ikke særlig interesse for bogstaver og tal, men vil gerne pege på billeder i bøger og spørger "det", når hun peger på noget bestemt og søger voksenkontakt i forhold til respons på hendes forespørgsel. Hun iagttager, når større børn leger med og eksperimenterer med at skrive bogstaver og navne.</p>
<p>Mål En konkretisering af, hvad I vil opnå med barnet/eleven. Dvs. hvad skal barnet/eleven have ud af indsatsen med dansk som andetsprog? Mål i forhold til den sprogtilegnelsesproces barnet/eleven befinder sig i.</p>	<p>Tale (herunder artikulation, mundtlig fremstilling, kommunikation og strategier) Vi skal have fokus på, hvilke læringsstrategier, der er hensigtsmæssige for Albiona. Albiona skal have hjælp til at tilegne sig nye ord og udtryk, samt at opnå forståelse herom. Målet for Albiona er at opnå en fortsat sproglig udvikling og sproglig succesoplevelse inden for de fire kompetencemål ved sprogvurderingen. Målet er at bevare Albionas nysgerrighed for det danske sprog, og bevare lysten til at kommunikere med de andre børn og voksne. Målet er, at give Albiona forståelsen og genkendeligheden for flere ord og derved give hende mod på at lave korte sætninger i takt med, at hun lærer at sammensætte de forskellige ord og genstande. Sanglege, hvor der eksempelvis indgår benævnelse og udpegning af kropsdele, billeder m.m. samt øvrige sproglege i forhold til ovenstående fokuspunkter.</p> <p>Lytning (herunder lytning, kommunikation, strategier og samtale)</p>

Adm. visitation af støtte til flersprogede børn/elever i dagtilbud og skole via SMTTEmodellen

EKSEMPEL DAGTILBUD

(Til visitationsperiode 1, 2 og 3)

<p>Hvis det skal være muligt for barnet/eleven at arbejde med sine mål, er det vigtigt, at de er konkrete og realistiske, ift. de muligheder, der er givet i dagligdagen.</p> <p>Skriv målene for barnets/elevens udvikling ind under hvert DSA kompetenceområde.</p>	<p>Målet er, at give Albiona lyst til at turde kommunikere under den mere frie samtale og selv tage initiativ til dette. Hun skal opmuntres og støttes, så evt. usikkerhed begrænses.</p> <p>Læsning (herunder strategier, afkodning, sprogforståelse og tekstforståelse) Målet er, at give Albiona kendskab til konkrete genstande som et fælles tredje at tale ud fra. Her vil vi støtte samtalen og derved optimere det produktive ordforråd.</p> <p>Skrivning (herunder stavning, tekstproduktion, kommunikationsforhold og strategier) Der arbejdes ikke målrettet med interessen for skrivning, men i de tilfælde, hvor Albiona udviser interesse for bogstaver, former osv., griber vi det som en anledning til, at sætte flere ord på og motivere hende til fortsat at have nysgerrighed for det.</p> <p>DSA indsats for at understøtte at barnet/eleven når målet Den primære indsats vil være i forhold til Albionas brug af verbale ord og sammensætning af flere ord. DSA indsatsen går her på, at lave målrettede aktiviteter, hvor Albiona indgår i disse sammen med en udvalgt gruppe af børn. Disse børn udvælges ud fra flere didaktiske overvejelser, bl.a. om hvilke børn, Albiona har haft legerelationer med, hvilke børn Albiona selv opsøger og hvilke børn, der har en tålmodighed, der kan bidrage til, at Albiona får mulighed og plads til fortsat at øve sig i at anvende ord.</p>
<p>Tiltag</p> <p>Tiltag er en beskrivelse eller handleplan for, hvad der planmæssigt skal igangsættes af konkrete tiltag for, at barnet/eleven når sine mål.</p>	<p>Tale (artikulation, mundtlig fremstilling, kommunikation, og strategier): Vi vil ud fra ovenstående understøtte Albionas bevidsthed omkring det danske sprog og derved skabe mulighed for, at hun har mod på at anvende de ord, hun allerede har tilegnet sig.</p> <p>Lytning (lytning, kommunikation, strategier og samtale): Vi vil i situationer med begrebsstimuleringer give tid og plads til, at Albiona får mulighed for at lagre de nye indtryk. Til samling vil det pædagogiske personale have en opmærksomhed på, at hun kan have brug for, at der er en tæt voksenkontakt, der kan hjælpe med at "oversætte"/sætte ord på, hvad der foregår ved samlingen. Dette for at give Albiona tilsvarende muligheder som øvrige børn i forhold til at kunne kommunikere ved samlingen. I forhold til at</p>

Adm. visitation af støtte til flersprogede børn/elever i dagtilbud og skole via SMTTEmodellen

EKSEMPEL DAGTILBUD

(Til visitationsperiode 1, 2 og 3)

<p>En beskrivelse af, hvad der kræves for at barnet/eleven bevæger sig i overensstemmelse med intentionerne for sprogudviklingen. F.eks. hvad I som pædagog/lærer vil gøre, for at hjælpe til, at barnet/eleven opnår udvikling og eventuelle aktiviteter barnet/eleven skal deltage i.</p> <p>NB: der skal være synlig sammenhæng mellem sammenhæng, mål og tiltag og disse skal afspejles i tegn for udviklingsprocessen.</p>	<p>stimulere den aktive lytning, vil det pædagogiske personale arbejde med mange gentagelser i aktiviteterne og eks. benævne "hest" i stedet for "den", når dette er aktuelt.</p> <p>Læsning (strategier, afkodning, sprogforståelse og tekstforståelse): Dialogisk læsning i afgrænset mindre gruppe, vil vi benytte i forhold til, at give Albiona mod på, at åbne op for den frie samtale. Her vil det pædagogiske personale som en start gøre overvejende brug af lukkede spørgsmålstyper som pædagogisk strategi for den dialogiske læsning. Dette for at skabe en tryghed for Albiona i dansk som andetsprogstilegnelsen og herefter gøre brug af åbne spørgsmålstyper, således, at Albiona får anvendelsesmuligheder for nye tilegnede begreber og mulighed for afprøvning og øvelse med at sammensætte ord.</p> <p>Skrivning (stavning, tekstproduktion, kommunikationsforhold og strategier) Albiona tegner simple streger og linjer samt fantasitegninger (kruseduller). Hun er optaget af, hvad der sker, når man bruger et viskelæder og kan fjerne stregerne. Det kan hun bruge meget tid på. Albionas strategi i forhold til skrivning er fortsat at være iagttagende, når de andre børn øver sig. Her vil det pædagogiske personale være opmærksom på også at vise og inddrage hende, når den voksne eksempelvis skriver et nyt bogstav på papiret og møde hende som en ligeværdig deltager, trods det, at hun kun udviser begyndende interesse for streger osv.</p> <p>Den DSA ansvarliges indsats og ansvar ift. tiltagene: Albiona skal sammen med de andre børn på stuen, være med til forskellige sprogstimulerende lege og opgaver. Dette skal foregå sammen med én eller flere pædagoger fra stuen. Dansk som andetsprogsdimensionen skal ind tænkes i alle Albionas daglige aktiviteter i børnehaven.</p> <p>De nære professionelle indsats og ansvar ift. tiltagene: Albiona vil desuden indgå i sproggrupper. Derudover vil der kunne tilknyttes en talepædagog, hvis dette vurderes fagligt relevant. Som det tidligere er nævnt, vil sanglege anvendes - mere konkret vil bl.a. materialer fra Tine Høyberg Mynster benyttes, f.eks. herunder sangen "Balder", samt andre sanglege og rim og remser med sigte på at opnå viden om og ord for forskellige kropsdele, former og farver.</p>
---	--

Adm. visitation af støtte til flersprogede børn/elever i dagtilbud og skole via SMTTEmodellen

EKSEMPEL DAGTILBUD

(Til visitationsperiode 1, 2 og 3)

	<p>Derudover vil piktogrammer benyttes som et supplement til daglige verbale handleanvisninger til at visualisere og genkende og benævne ord og genstande. Billedlotteri, og helt konkret spillet "vildkat" vil vi også anvende i forhold til visualiseringen af ord.</p>
<p>Tegn</p> <p>Tegn kan defineres som indikatorer på en ønsket udvikling, og disse indikatorer skal kunne registreres og iagttages i praksis. Tegn kobler værdi-niveauet sammen med handle-niveauet og omsætter mål til noget, der kan ses i praksis. Forudsætningen er, at "vi gør det, vi siger, vi gør"!</p> <p>Tegn kobler værdi-niveauet med handle-niveauet ved at omsætte visionen til en række observerbare tegn.</p>	<p>Tale (herunder artikulation, mundtlig fremstilling, kommunikation og strategier) At Albiona selv opsøger andre børn og får en begyndende fornemmelse for, hvordan man verbalt inviterer til leg. Helt konkret lærer at spørge "skal vi lege". At hun bruger genstande til at forklare sig med. Eks. hvis hun ikke kan forklare, at baby er ked af det i "far, mor og børn legen", men i stedet rækker baby til et andet barn og siger "ked", således at det andet barn forstår koblingen. Denne strategi for, at Albiona fortsat kan indgå i leg og at der er en fælles referenceramme at lege ud fra.</p> <p>Lytning (herunder lytning, kommunikation, strategier og samtale) I forhold til lytning, vil vi arbejde med én eller få genstande ad gange og begrænse informationsstrømme, således at Albiona får mulighed for at kunne fange de indtryk og derved også styrke lytteforståelsen.</p> <p>Læsning (herunder strategier, afkodning, sprogforståelse og tekstforståelse) Her vil vi forholde os til, om Albiona selv tager initiativ til at tage bøger fra hylden, om hun selv kommer med bogen hen til en voksen og signalerer, at hun gerne vil læse i bog. Tegn herpå er også, om det, at vi har givet hende mere plads til at udtrykke sig i læsesituationer, har givet hende flere ord og mod på konkret at anvende flere ord.</p> <p>Skrivning (herunder stavning, tekstproduktion, kommunikationsforhold og strategier) Her vil der ikke være et særligt fokuspunkt på tegnene på udvikling inden for disse felter, da Albionas interesse herfor qua sin alder- er begyndende.</p> <p>Faktorer, som er væsentlige ift. sproglige succes:</p> <ul style="list-style-type: none">- Tydelig rammesætning, herunder tydelighed i forhold til formål, mål og tidsfaktor.

Adm. visitation af støtte til flersprogede børn/elever i dagtilbud og skole via SMTTEmodellen

EKSEMPEL DAGTILBUD

(Til visitationsperiode 1, 2 og 3)

	<ul style="list-style-type: none">- At lade sprogstimulering indgå i den faglige pædagogiske praksis.- Anerkendelse af Albionas sproglige ressourcer og udfordringer.- Evaluering af progression- gerne via kollegial sparring og skriftlig dokumentation.- At Albiona inkluderes i børnegruppen og støttes i at opbygge sociale relationer. <p>Den DSA ansvarliges indsats og ansvar ift. at se og dokumentere tegn:</p> <p>De nære professionelles indsats og ansvar ift. at se og dokumentere tegn:</p> <p>Tegn på Albionas sproglige udvikling i forhold til målene, kan vi se, når ovenstående faktorer er eksplicite i dagligdagen, for både Albiona og det pædagogiske personale. Derudover bruger vi skriftlig dokumentation for at se, om den pædagogiske indsats bidrager til det opstillede mål. Her vil det være gavnligt at inddrage kollegial sparring i forhold til, om Albionas udvikling også iagttages af kollegaer samt om Albiona også har en tryghed ved at bruge ordene, når hun er sammen med voksne fra en anden stue, som hun ikke kender så godt. Dette for at blive klogere på, om der fortsat er udfordringer, der skal understøttes eller om en evt. verbal tilbageholdenhed skyldes manglende tryghed.</p>
<p>Evaluering</p> <p>Beskrivelse og refleksion på et tydeliggjort grundlag.</p> <p>Hensigten er, at sandsynliggøre, at der sker det, vi har en forestilling og</p>	<p>Evaluering</p> <p>Formativ evaluering, evt. med øjeblikbilleder fra summativ evaluering, i form af sprogvurderinger/sprogscreeninger m.m.</p> <p>Beskriv evalueringen, gerne med eksempler:</p>

Adm. visitation af støtte til flersprogede børn/elever i dagtilbud og skole via SMTTEmodellen

EKSEMPEL DAGTILBUD

(Til visitationsperiode 1, 2 og 3)

<p>forventning om. Evaluering i form af evalueringsgrundlag og som redskab til at skabe didaktisk opmærksomhed f.eks. portfolio.</p> <p>Evalueringen skal integreres fra processens start og balancere mellem de to interesser; udvikling og kontrol.</p> <p>Overordnet skal evalueringen bruges til at justere tegn og tiltag, for at sikre, at barnet/eleven er i tilsigtede udvikling.</p>	<p>Arbejdet og udviklingen evalueres bl.a. via kollegial sparring, på stuemøder og via skriftlig dokumentation. Sprogvurderingen vil også indgå i en evaluering samt evt. nye tests af sprogudviklingen.</p> <p>Den DSA ansvarliges indsats og ansvar ift. evalueringen af barnets/elevens sproglige DSA udvikling:</p> <p>De nære professionelles indsats og ansvar ift. evalueringen af barnets/elevens sproglige DSA udvikling:</p> <p>Målene for barnets sprogudvikling lægges sammen med stamkortsoplysninger, så de der er synlige og derudfra arbejde aktivt med dem. Når vi opnår målene, opstilles nye mål og de indskrives i SMTTE modellen. Dette gøres af den primære nære professionelle- derudover Albionas. Ud fra evalueringen vil vi kunne se om Albiona har ekstra behov for støtte til dansk som andetsprog.</p> <p>Den nære professionelle er her ansvarlig for, at forældre inddrages i processen, herunder et samarbejde omkring, at barnet også lærer modersmålet. Hvis der eks. arbejdes med temaet "Strand" i børnehaven, vil den ansvarlige nære professionelle opfordre og motivere til, at der også kan samtales hjemme på modersmålet omkring temaet, således at der for barnet oplever en rød tråd i sprogtilegnelsesprocessen.</p>
---	---

Adm. visitation af støtte til flersprogede børn/elever i dagtilbud og skole via SMTTEmodellen

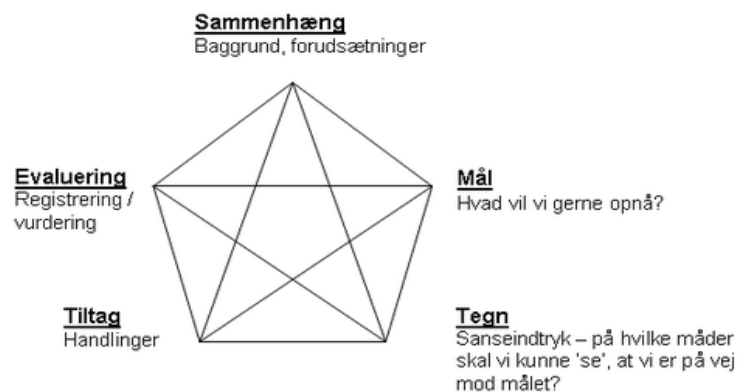
EKSEMPEL DAGTILBUD

(Til visitationsperiode 1, 2 og 3)

Dynamisk planlægning og evaluering - SMTTE-modellen

I Jammerbugt kommunale Skolevæsen anvendes SMTTE-modellen som redskab til dynamisk planlægning og vurdering, fordi den:

- Skaber klarhed over, hvad man vil arbejde målrettet med,
- Kan bruges til beskrivelse af læreproces / udviklingsplan,
- Gør det enklere at planlægge og evaluere sammen,
- Udvikler kompetence undervejs,
- Stimulerer til systematisk og kreativ tænkning,
- Kan bruges som rettesnor, når organisationen skriftligt skal redegøre for, hvad den vil forbedre,
- Er et forslag til disposition, værdisætning, vurdering og udvikling.

Som det ses af ovenstående figur, repræsenterer hver af modellens spidser et af modellens elementer. Disse er Sammenhæng, Mål, Tegn, Tiltag og Evaluering. De forskellige elementer i planlægningsprocessen er afhængige af hinanden og indbyrdes forbundet. Det ideelle er, at kategorierne støtter hinanden. Således vil målsætningen ofte hænge sammen med en beskrivelse af sammenhængen. Tiltagene bør understøtte de mål, man ønsker at opnå. Tegnene er en operationalisering af målene og bør være tilstrækkelig konkrete, således de kan iagttages. Herved bliver evalueringen også nemmere at foretage. Ændres der i processen i én kategori, bør der tjekkes op på de øvrige beslutninger, da kategorierne er indbyrdes forbundne. Ved anvendelse af modellen sikres et systematisk og dynamisk arbejde med alle elementer i et forløb på såvel planlægnings- som udførelsesniveau. (SSL/LKJ September 2016)